न मां प्रीणाति मद्भुक्तं श्रियं दृष्ट्वा युधिष्ठिरे। अतिज्वलन्तीं कौन्तेये विवर्णकरणीं मम।
सपत्नानृध्यतोत्मानं होयमानं निशम्य च। अदृश्यामपि कौन्तेयश्रियं पश्यन्निवोद्यताम्। १०४०
तस्मादहं विवर्णश्च दीनश्च हरिणः कृशः। अष्टाशीतिसहस्राणि स्नातका गृहमेधिनः।
त्रिंशद्दासीक एकैको यान्बिभर्त्ति युधिष्ठिरः। दशान्यानि सहस्राणि नित्यं तत्रान्नमुत्तमं।
भुञ्जते रुक्मपात्रीभिर्युधिष्ठिरनिवेशने। कदलीमृगमोकानि कृष्णश्यामारुणानि च।
काम्बोजः प्राहिणोत्तस्मै परार्द्ध्यानपि कम्बलान्। गजयोषिद्भवाश्वस्य शतशोऽथ सहस्रशः।
त्रिशतं चोष्ट्रवामीनां शतानि विचरन्त्युत। राजन्या बलिमादाय समेता हि नृपत्रये। १०४५
पृथग्विधानि रत्नानि पार्थिवाः पृथिवीपते। आहरन् क्रतुमुख्येऽस्मिन् कुन्तीपुत्राय भूरिशः।
न क्वचिद्धि मया तादृग्दृष्टपूर्व्वो न च श्रुतः। यादृग्धनागमो यज्ञे पाण्डुपुत्रस्य धीमतः।
अपर्य्यन्तं धनौघं तं दृष्ट्वा शत्रोरहं नृप। शर्म्म नैवाधिगच्छामि चिन्तयानो विशाम्पते।
ब्राह्मणा वाटधानाश्च गोमन्तः शतसंघशः। त्रिखर्व्वं बलिमादाय द्वारि तिष्ठन्ति वारिताः।
कमण्डलूनुपादाय जातरूपमयान् शुभान्। एतद्धनं समादाय प्रवेशं लेभिरे न च। १०५०
यथैव मधु शक्राय धारयन्त्यमरस्त्रियः। तदस्मै कांस्यमाहार्षीत् वारुणं कलशोदधिः।
शैक्यं रुक्मसहस्रस्य वज्ररत्नविभूषितं। शङ्खप्रवरमादाय वासुदेवोऽभिषिक्तवान्।
दृष्ट्वा च मम तत्सर्व्वं ज्वररूपमिवाभवत्। गृहीत्वा तत्तु गच्छन्ति समुद्रौ पूर्व्वदक्षिणौ।
तथैव पश्चिमं यान्ति गृहीत्वा भरतर्षभ। उत्तरन्तु न गच्छन्ति विना तात पतत्रिणः।
तत्र गत्वाऽर्ज्जुनो दण्डमाजहारामितं धनं। इदं चाद्भुतमत्रासीत्तन्मे निगदतः शृणु। पूर्णे शतसहस्रे तु विप्राणां परिवेश्यतां। १०५५
स्थापिता तत्र संज्ञाऽभूच्छङ्खेन ध्मायति नित्यशः। मुहुर्मुहुः प्रणदतस्तस्य शङ्खस्य भारत।
अनिशं शब्दमश्रौषं ततो रोमाणि मेऽहृषन्। पार्थिवैर्व्वहुभिः कीर्णमुपस्थानं दिदृक्षुभिः।
अशोभत महाराज नक्षत्रैर्द्यौरिवामला। सर्व्वरत्नान्युपादाय पार्थिवा वै जनेश्वर।
यज्ञे तस्य महाराज पाण्डुपुत्रस्य धीमतः। वैश्या इव महीपाला द्विजातिपरिवेशकाः।
न सा श्रीर्द्देवराजस्य यमस्य वरुणस्य च। गुह्यकाधिपतेर्व्वाऽपि या श्री राजन्युधिष्ठिरे। १०६०
तां दृष्ट्वा पाण्डुपुत्रस्य श्रियं परमिकामहं। शान्तिं न परिगच्छामि दह्यमानेन चेतसा।
॥ शकुनिरुवाच ॥ यामेतामतुलां लक्ष्मीं दृष्टवानसि पाण्डवे। तस्याः प्राप्तावुपायं मे शृणु सत्यपराक्रम।
अहमक्षेष्वभिज्ञातः पृथिव्यामपि भारत। हृदयज्ञः पणज्ञश्च विशेषज्ञश्च देवने।
द्यूतप्रियश्च कौन्तेयो नच जानाति देवितुं। आहूतश्चैष्यति व्यक्तं द्यूतादपि रणादपि।
नियतं तं विजेष्यामि कृत्वा तु कपटं विभो। आनयामि समृद्धिं तां दिव्यां चोपाहृतस्य तं। १०६५
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्तः शकुनिना राजा दुर्य्योधनस्ततः। धृतराष्ट्रमिदं वाक्यमपदान्तरमब्रवीत्।
अयमुत्सहते राजन् श्रियमाहर्तुमक्षवित्। द्यूतेषु पाण्डुपुत्रस्य तदनुज्ञातुमर्हसि।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ क्षत्ता मन्त्री महाप्राज्ञः स्थितो यस्यास्मि शासने। तेन सङ्गम्य वेत्स्यामि कार्य्यस्यास्य विनिश्चयं।